

Träning kan göra dig till en bättre beslutsfattare

Vi fattar beslut varje dag. Men alla är kanske inte så lyckade. Kanske beror dina sämre beslut på att du tillhör en beslutstyp som inte tar hänsyn till viktiga faktorer. Men det går att träna upp förmågan att fatta beslut utifrån bredare perspektiv.

Det finns grovt sett tre typer av beslutsfattare och vi tillhör alla någon av dem: den instinktiva, den relationsstyrda och den rationella beslutstypen. Varje typ kan dessutom indelas i tre undergrupper. Teorin är hämtad från Eneagrammet – en modell för personlighetstyper utvecklad av amerikanska terapeuter.

– Ingen typ är bättre än någon annan. Tvärtom kan det gynna en arbetsgrupp när olika beslutstyper kompletterar varandra, säger Tina Tornell, Eneagram-lärare.

Det ideala är att man tar med både sin rationella, sin relationsinriktade och sin instinktiva röst när man fattar beslut.

✓ **Den instinktiva beslutsfattaren har fokus på att inte bli kontrollerad av andra. Känner i magen vad som är rätt och fel.**

UNDERGRUPPER:

- Utmanaren har lätt att få andra med sig när han fattar beslut och lojalitet är viktigt för honom. Handlar gärna först och tänker sedan.
- Medlaren är lättäm och anpassar sig gärna. Kan verka loj, men när det gäller beslut som rör honom själv är han väldigt envis.
- Förbättraren är handlingskraftig inför sådant som kan förbättras. Talar om vad som är fel, och kan uppfattas som dömande. Tänker i svart och vitt.

FÖRDELAR: Du har din instinkt med i besluten och framstår ofta som tydlig och säker.

Enligt Eneagramlären Tina Tornell tillhör Nyamko Sabuni och Göran Persson gruppen instinktiva utmanare, medan Barack Obama och Annika Falkengren hör till kategorin relationsinriktade presterare. Fredrik Reinfeldt identifierar hon som rationell och lojal.

FOTO: HANS RUNESSON, SVEN-ERIK SJÖBERG, ALEX BRANDON, FREDRIK SANDBERG, HENRIK MONTGOMERY

NACKDELAR: Du använder sällan förnuftet och kan missa de långsiktiga konsekvenserna. Du kan ha en så orubblig uppfattning att andra inte vågar kritisera dig.

BEHÖVER TRÄNA PÅ: Att känna in andra, se verkan av ditt agerande och kunna ändra strategi. Tänk efter före.

✓ **Den relationsinriktade beslutsfattaren fokuserar främst på hur han uppfattas av andra när han fattar beslut. Han vill ha bekräftelse och erkänsla. Uppmärksamhet motiverar honom och han använder ofta fysiska uttryck som kläder för att visa vem han är.**

UNDERGRUPPER:

- Hjälparen får bekräftelse av att

hjälpa och känna in andra och göra dem beroende av sig.

• Presteraren får bekräftelse genom att prestera och är pragmatisk, anpassningsbar och medveten om sin image.

• Individualisten får uppmärksamhet genom att vara annorlunda, besluten ska bekräfta hans originalitet och han är mycket känslomässig.

FÖRDELAR: Du når ofta konsensus i dina beslut och betraktas som omtänksam och lyssnande.

NACKDELAR: Om du är relationsinriktad speglar du dig mest i andras uppfattningar och kan ha svårt att ställa dig neutral. Kan framkalla ett gruppänkande som gör att andra utplånar sitt kritiska tänkande för att nå konsensus.

BEHÖVER TRÄNA PÅ: Att hitta din egen röst, även när omgivningen går emot dig. Öva också på att observera utan att låta dig påverkas.

✓ **Den rationella möter livet med logik, struktur och samband och fokuserar på att skapa trygghet. Vill förstå sammanhang och använder kunskap, intellektuell förståelse och analys för att hitta det bästa beslutet.**

UNDERGRUPPER:

- Undersökaren samlar på kunskap och saker, observerar och analyserar omvärlden och har en tendens att fatta beslut långsamt.
- Den lojala förbereder sig på allt som kan gå fel vid beslutsfattandet. Han säkrar reträttvägar, lägger för-

väntningarna på låg nivå och söker auktoriteter som kan styrka besluten.

• Entusiasten använder sina beslut till att planera framtida positiva upplevelser, flyr gärna det som är tråkigt och vill ha ständig förändring.

FÖRDELAR: Dina beslut är alltid välgrundade. Omgivningen litar på dig, du skapar en känsla av trygghet, stabilitet och långsiktighet.

NACKDELAR: Du betraktar det mesta objektivt och neutralt. Du kan uppfattas som känslolock i dina beslut och kan ha för låga förväntningar.

BEHÖVER TRÄNA PÅ: Att lita på din magkänsla, använda din spontanitet och ta risker.

MARIA ANDRÉ